СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
КЛІНІЧНА ПРАКТИКА З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ДІЯЛЬНОСТІ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ У ПАЦІЄНТІВ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП

Спеціальність: **І7 «Терапія та реабілітація»**
Освітньо-професійна програма: **«Фізична терапія»**
Код компонента в освітній програмі: **ОК21**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **1**
Семестр(и): **1**
Тип освітнього компонента: **нормативний**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **6 кредити ECTS (180 год.)**
Навчальні заняття: **практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **диф. залік**
Пререквізити: Менеджмент у фізичній терапії при соматичній патології, Менеджмент роботи мультидисциплінарної реабілітаційної команди

Кафедра/підрозділ: **кафедра спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії,** вул. О. Шпейєра, 4, Філія «Університетська лікарня» ХНМУ, 2-й поверх, праве крило, м. Харків
Керівники освітнього компонента: викладач Гурбич Олександр Сергійович
email: os.hurbych@knmu.edu.ua
Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle): https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6448

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Програма курсу спрямована на формування у майбутніх фізичних терапевтів професійних компетентностей щодо проведення клінічної практики з пацієнтами різних вікових груп, які мають гострі та хронічні порушення діяльності серцево-судинної системи. Навчання передбачає відпрацювання практичних навичок оцінки функціонального стану, планування та реалізації індивідуальних програм фізичної терапії, моніторинг результатів та корекцію втручань з урахуванням клінічного перебігу, супутньої патології та вікових особливостей пацієнта.

МЕТА КУРСУ: формування у здобувачів освіти здатності самостійно здійснювати повний цикл фізичної терапії у пацієнтів із серцево-судинними захворюваннями різних вікових груп на всіх етапах реабілітаційного процесу.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ: ПРН1-19, 21, 22

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій

Не передбачено ОПП

Перелік тем практичних занять (40 год.):

Розділ 1. Фундаментальні основи фізичної терапії серцево-судинної системи

1. Анатомія та фізіологія серцево-судинної системи з позиції фізичної терапії (з урахуванням вікових особливостей).
2. Вікові особливості серцево-судинної системи та вплив на фізичну терапію (педіатрія, дорослі, геріатрія).
3. Основи фармакології в кардіологічній фізичній терапії.
4. Міждисциплінарна взаємодія у веденні пацієнтів із серцево-судинною патологією.

Розділ 2. Діагностика та оцінка функціонального стану

5. Методи оцінки фізичного стану пацієнта: тести з дозованим навантаженням, 6-хвилинний тест ходьби та ін.
6. Інструментальні методи діагностики: ЕКГ, ехокардіографія, холтерівський моніторинг.
7. Оцінка ризиків у фізичній терапії: індекси ризику серцево-судинних ускладнень.
8. Моніторинг стану пацієнта під час фізичних навантажень.

9. Документування та клінічна оцінка результатів фізичної терапії.

Розділ 3. Фізична терапія в гострих і підгострих станах

10. Рання фізична терапія при інфаркті міокарда.
11. Профілактика ускладнень гіподинамії у гострому періоді.
12. Реабілітація після кардіохірургічних операцій.
13. Дихальні вправи та постуральний дренаж у гострий період.
14. Безпека та дозування фізичних навантажень у гострий період.

Розділ 4. Фізична терапія при хронічних захворюваннях серцево-судинної системи

15. Фізична терапія при хронічній серцевій недостатності.
16. Реабілітація пацієнтів з артеріальною гіпертензією.
17. Фізична терапія після інтервенційних процедур (стентування, шунтування).
18. Кардіо-тренувальні програми та їх адаптація під пацієнта.
19. Фізична терапія при коморбідних станах (цукровий діабет, ХОЗЛ).
20. Психосоціальні аспекти кардіореабілітації.

Розділ 5. Особливості фізичної терапії в різних вікових групах

21. Особливості фізичної терапії у дітей з вродженими вадами серця.
22. Кардіореабілітація у підлітків та молодих дорослих.
23. Програми реабілітації для дорослих середнього віку.
24. Фізична терапія для літніх пацієнтів із серцево-судинною патологією.

Розділ 6. Сучасні підходи та менеджмент кардіореабілітації

25. Телереабілітація та цифрові технології у фізичній терапії.
26. Контроль та модифікація способу життя в кардіореабілітації.
27. Організація мультидисциплінарної реабілітаційної команди.

Перелік тем самостійної роботи студента (140 год.)

Розділ 1. Фундаментальні основи фізичної терапії серцево-судинної системи

28. Патофізіологія основних захворювань серцево-судинної системи.
29. Основи фармакології в кардіологічній фізичній терапії.
30. Міждисциплінарна взаємодія у веденні пацієнтів із серцево-судинною патологією.

Розділ 2. Діагностика та оцінка функціонального стану

31. Методи оцінки фізичного стану пацієнта: тести з дозованим навантаженням, 6-хвилинний тест ходьби та ін.
32. Інструментальні методи діагностики: ЕКГ, ехокардіографія, холтерівський моніторинг.
33. Оцінка ризиків у фізичній терапії: індекси ризику серцево-судинних ускладнень.
34. Моніторинг стану пацієнта під час фізичних навантажень.
35. Документування та клінічна оцінка результатів фізичної терапії.

Розділ 3. Фізична терапія в гострих і підгострих станах

36. Рання фізична терапія при інфаркті міокарда.
37. Профілактика ускладнень гіподинамії у гострому періоді.
38. Реабілітація після кардіохірургічних операцій.
39. Дихальні вправи та постуральний дренаж у гострий період.
40. Безпека та дозування фізичних навантажень у гострий період.

Розділ 4. Фізична терапія при хронічних захворюваннях серцево-судинної системи

41. Фізична терапія при хронічній серцевій недостатності.
42. Реабілітація пацієнтів з артеріальною гіпертензією.
43. Фізична терапія після інтервенційних процедур (стентування, шунтування).
44. Кардіо-тренувальні програми та їх адаптація під пацієнта.
45. Фізична терапія при коморбідних станах (цукровий діабет, ХОЗЛ).
46. Психосоціальні аспекти кардіореабілітації.

Розділ 5. Особливості фізичної терапії в різних вікових групах

47. Особливості фізичної терапії у дітей з вродженими вадами серця.
48. Кардіореабілітація у підлітків та молодих дорослих.
49. Програми реабілітації для дорослих середнього віку.

50. Фізична терапія для літніх пацієнтів із серцево-судинною патологією.

Розділ 6. Сучасні підходи та менеджмент кардіореабілітації

51. Телереабілітація та цифрові технології у фізичній терапії.
52. Контроль та модифікація способу життя в кардіореабілітації.
53. Дієтотерапія та фізична активність як частина комплексного лікування та реабілітації.
54. Організація мультидисциплінарної реабілітаційної команди.
55. Етика та професійна відповідальність у фізичній терапії.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: : *онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.*

Методи навчання: *Навчання здійснюється з використанням лекційних занять з мультимедійною підтримкою, практичних занять з демонстрацією обладнання та проведенням процедур, проблемно-орієнтованого навчання (аналіз клінічних випадків), імітаційних та рольових вправ (робота у групах за ролями: фізичного терапевта, пацієнт, асистент), методу проєктів (розробка індивідуального плану фізичної терапії для пацієнта). Використовуються елементи дистанційного навчання з доступом до відеоматеріалів, електронних протоколів та інтерактивних тестів.*

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (https://knmu.edu.ua/doc_block_type/instrukcziyi-navchalnogo-proczesu/). Оцінки за практичне заняття виставляються за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно» відповідно до критеріїв оцінювання знань та вмінь. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).
В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (120 – 200 балів) відповідно до таблиці 2 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД з додаванням балів за виконані індивідуальні завдання (виконуються за бажанням) становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.
Індивідуальні завдання (ІЗ) Індивідуальні завдання здобувача (далі – ІЗЗ) не є обов'язковим елементом, але при бажанні здобувача освіти може бути виконане і оцінюються в балах ECTS (не більше 10), які додаються до суми балів, набраних за поточну навчальну діяльність. На засіданні кафедри затверджено перелік індивідуальних завдань (участь з доповідями в студентських конференціях, профільних олімпіадах, підготовка аналітичних оглядів з презентаціями з перевіркою на плагіат) з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні (не більше 10).
Підсумковий контроль: диф. залік (ДЗ).
Оцінка з дисципліни (ОД). ОД = ЗНД + ДЗ.
Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання здобувачами освіти ХНМУ навчальних занять chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/pol_por-vidprac-zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle
- *інші вимоги кафедри*

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Лавринюк В. Є. Фізична терапія при порушенні діяльності серцево-сердцевої та дихальної систем : навч.-метод. посіб. / В. Є. Лавринюк. — Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2024. — 214 с.
2. Худецький І. Ю., Антонова-Рафі Ю. В., Мельник Г. В. Фізична терапія при захворюваннях серцево-судинної та дихальної систем. Клінічна практика : навч. посіб. / І. Ю. Худецький, Ю. В. Антонова-Рафі, Г. В. Мельник. — Київ : КПІ ім. І. Сікорського, 2023. — 136 с.
3. Ціж Л., Купріненко О., Тимрук-Скоропад К., Крук Б. Клінічна практика з фізичної терапії у магістратурі : метод. настан. / ЛДУФК ім. І. Боберського. — Львів, 2022. — 68 с.
4. Хорошун Е. М., Капустник В. А., Шелест Б. О., Кириченко І. М., Войтович А. А., Коханівський В. В., Харченко Л. В. Первинні ушкодження та захворювання органів кровообігу та дихання при бойовій травмі : метод. рекомендації для здобувачів вищої медичної освіти, лікарів-інтернів та лікарів / упоряд.: Е. М. Хорошун. — Харків : ХНМУ, 2022. — 48 с.

Зав. кафедри спортивної, фізичної та реабілітаційної медицини, фізичної терапії, ерготерапії, к.мед.н, доцент *Олена МАРКОВСЬКА*

ОРИГІНАЛ ПІДПИСАНО
УКРАЇНА 61022, м.Харків, проспект Науки, 4 ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАГАЛЬНИЙ ВІДДІЛ